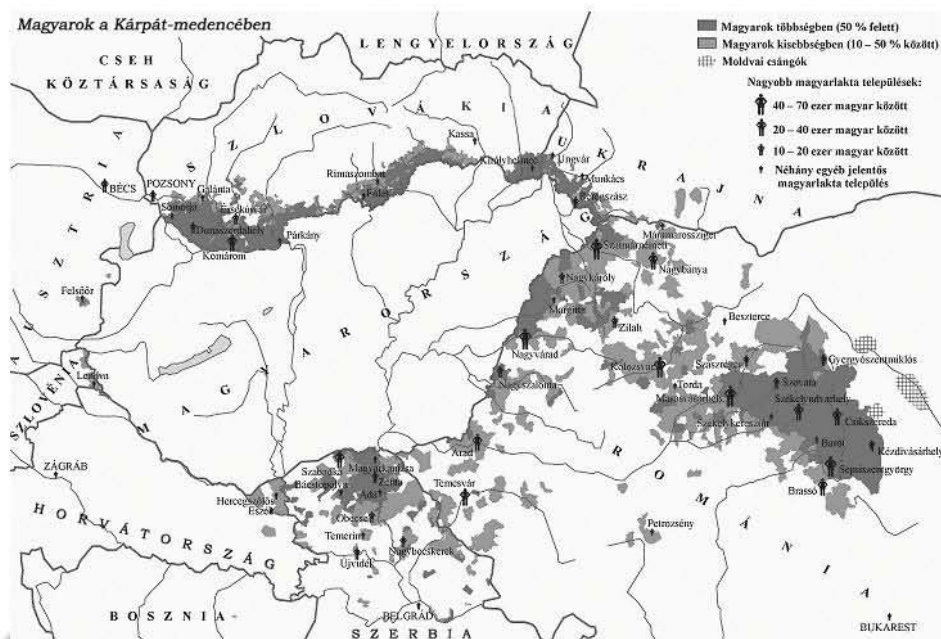

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA
KÜLÜGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Pappné Farkas Klára
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. március 8.
II. évfolyam 5. szám

TARTALOM

HÍREK	3
<u>Nemzetpolitika az Országgyűlésben</u>	3
<u>Erdély</u>	4
Békés autonómiatüntetésre készülnek	
<u>Felvidék</u>	5
A Fico-beszéd utóélete	
Diszkrimináció a közoktatásban	
Beiskolázási körkép	
<u>Délvidék</u>	8
Emlékhelyet alakítanak ki a vajdasági Csúrogon	
Egeresi Sándort választották a vajdasági Nemzeti Közösségek Tanácsa elnökévé	
MRM kongresszus: újra László Bálintot választották a párt elnökévé	
Megalakult a Jobbik délvidéki csoportja	
„Európa riadó, ne légy cinkostárs!” – petíció a délvidéki jogsértések ügyében	
<u>Kárpátalja</u>	11
Időközi választás Kárpátalján	
<u>Nyugati magyarság</u>	12
Világszerte szolidaritási akciók a Székely Szabadság Napján	
A HÉT TÉMÁJA	13
Martonyi János bukaresti látogatása	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	17

HÍREK

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

Szavazás **„A határon túli magyarokra vonatkozó feladatok végrehajtásáról szóló beszámoló”** ([J/9399](#)) elfogadását indítványozó országgyűlési határozati javaslatról ([H/10097](#))

Az Országgyűlés március 4-én 237 igen, 51 nem és 45 tartózkodó szavazattal elfogadta a beszámolót.

A 2013. március 5-i ülésnapon napirend előtti felszólalásra jelentkezett *Novák Előd* (Jobbik) **„Mindannyian székelyek vagyunk! - Az MSZP hazaárulása és a román kormányfő díszvendégeskedése ellen hív tüntetni szombatra a Jobbik”** címmel

A képviselő kijelentette: a Jobbik frakció elfogadhatatlannak tartja, hogy a Magyar Szocialista Párt március 9-i évértékelő rendezvényére Victor Ponta román kormányfőt hívták díszvendégként. Úgy véli, hogy a szocialisták hazaárulást követnek el, hiszen a Székely Nemzeti Tanács minden törekvését aláássa, hogy az MSZP egy nappal a Marosvásárhelyre szervezett autonómiatüntetés előtt fogadja a „magyarelleses román politikust”.

Felszólalásában hangsúlyozta, pártja „erkölcsi feladatának” érzi, hogy demonstrációt szervezzen az MSZP szombati rendezvényének budapesti helyszínére, ahol székely zászlókkal fogadják majd a román kormányfőt. Felhívta a figyelmet, hogy „Mindannyian székelyek vagyunk” jelszó alatt minden nemzeti érzelmű magyar embernek kötelessége kiállni a székely nemzeti önrendelkezés támogatása mellett.

Németh Zsolt külügyi államtitkár válaszában arról számolt be, hogy Martonyi János külügyminiszter március 4. és 5. közötti bukaresti látogatására feszült hangulatban került sor, amit a román kormányváltást követő, számos, aggodalomra okot adó intézkedés eredményezett, mint például a székely zászló-ügy, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem és a Székely Mikó Kollégium ügye, valamint a nyelvhasználati problémák. Hangsúlyozta: Martonyi János a látogatáson elmondta, hogy Magyarország Romániára nem ellenségként, hanem partnerként és szövetségesként tekint, ezért méltán elvárható, hogy Románia minket is ugyanilyen tisztelettel kezeljen.

Németh Zsolt kiemelte: a külügyminiszter a magyar kormány támogatásáról biztosította az erdélyi magyarokat a szabad anyanyelv- és szimbólumhasználat, az autonómiatörekvések, beleértve a kulturális és a területi autonómiát, valamint a magyar oktatásügy, az önálló magyar egyetem és egyetemi karok ügyében is.

Az államtitkár szerint ehhez fontos, hogy Magyarországon politikai egyetértés öveze a határon túli magyarok ügyét, a magyar pártpolitika elcsendesedjen, és közös nevezőt találjon. Fontosnak tartotta azt is, hogy a MSZP találja meg a módját annak, hogy az erdélyi magyarság ügye mellett felsorakozzon, és ne

kerüljön olyan helyzetbe, hogy újra bocsánatot kelljen kérnie. Ugyanakkor úgy vélte: el kell kerülni azt is, hogy a hisztéria maga alá temesse a politikai közvéleményt és bízni kell abban, hogy a magyar kormány és az erdélyi magyar politikai képviselő képes arra, hogy hatékonyan ellássa feladatát.

Erdély

Békés autonómiatüntetésre készülnek

Politikai meggyőződéstől függetlenül mindenkit várnak a vasárnapi marosvásárhelyi autonómiatüntetésre a szervezők, akik a rendezvény békés jellegét hangsúlyozták. Rendbontás nélküli, békében zajló, a demokrácia követelményeinek megfelelő autonómiatüntetésre számít a vasárnapi marosvásárhelyi esemény főszervezője, *Izsák Balázs*. A Székely Nemzeti Tanács elnöke csütörtökön úgy nyilatkozott: bár a szervezet és a hatóságok egyaránt felkészültek a lehető legrosszabbra, egyáltalán nem tart az egyesek által előrevetített 1990-es hangulat újjáéledésétől.

A sebek esetleges felszakításának gondolatát nemcsak a helyi és központi magyarellenes sajtó, illetve a Székelyföld önállósodását ellenző románok, hanem az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete is felemlegette. Mindemellett a szervezet új elnöke, *Peti András* nem kíván senkit lebeszélni a tüntetésen való részvételről, hiszen mint írja, „a politikai racionalitás mellett az érzelmi indíttatás is igen nagy jelentőséggel bír”. Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete egyéni megfontolásra bízta tagjai részvételét vagy távolmaradását.

Tamás Sándor, a szövetség háromszéki, illetve *Antal Árpád* sepsiszentgyörgyi elnöke hetekkel korábban bejelentették, részt vesznek a megmozduláson. Valószínűleg ugyanezt az utat követi *Borboly Csaba*, a Hargita megyei önkormányzat elnöke, aki Facebook-oldalán kérdezte meg a választóktól, hogy részt vegyen-e a tüntetésen.

Izsák Balázs a Krónika érdeklődésére elmondta, örül az egyes helyi és megyei RMDSZ-vezetők csatlakozásának, de még boldogabb lett volna, ha a szónokok között Kelemen Hunort is köszöntheti.

A társszervező Magyar Polgári Párt (MPP) országos elnöke, *Biró Zsolt* nemkívánatos személyeknek nevezte a szélsőséges szervezetek képviselőit. Sajtótájékoztatóján elmondta: „Az autonómia nem lehet egy pártnak sem a sajátja, ehhez összefogás kell, és üdvözlök minden olyan RMDSZ-es vagy más szervezetbeli politikust, aki részt vesz a megmozduláson”.

A szervezők mintegy tízezer embert várnak a vasárnapi megmozdulásra. „A tüntetők létszáma is üzenetértékű lesz, ezzel üzenünk a román kormánynak és a világnak arról, hogy a Székelyföld sorsáról nem lehet az ott élők megkérdezése nélkül dönteni” – nyomatékosította *Biró*.

A március 10-re tervezett békés autonómiatüntetés a részvételi demokrácia egyik formája, amelynek célja az, hogy az erdélyi magyarság mind az állam vezetésének, mind pedig a nemzetközi közösségnek határozottan jelezze igényét az autonómia különböző formái iránt – jelentette ki *Toró T. Tibor*, az

Erdélyi Magyar Néppárt elnöke, aki kedden *Papp Előd* alelnökkel együtt tartott sajtótájékoztatót Bukarestben, túlnyomórészt román újságíróknak. Kiemelték, hogy a marosvásárhelyi autonómiatüntetés teljes mértékben törvényes és demokratikus megnyilvánulás, és nem az államrend ellen irányul.

A Vatra Românească szélsőséges szervezet csütörtökön sajtótájékoztatót cáfolta azokat a híreszteléseket, miszerint ellentüntetést szervezne az autonómia-megmozdulással egy időben. *Florin Oproiescu* elnök elmondta, Marosvásárhely nem szabad újra az etnikumok közötti erőszak színtere legyen, „nyugalomra és egyensúlyra van szükség”. Meggyőződésének adott hangot, hogy a hatóságok mindent megtesznek az alkotmányos rend fenntartása érdekében. Ugyanakkor hangsúlyozta: tudatában kell lenni annak, hogy semmit sem lehet eldönteni Maros, Hargita és Kovászna megyére vonatkozóan anélkül, hogy figyelembe vennék az ott élő románok álláspontját.

A megmozdulás öt órakor kezdődik a Postaréten, ahol ünnepi beszédek hangzanak el, majd koszorúzás lesz, innen a tömeg a Maros megyei prefektúra elé vonul. Este hét órakor a szervezők tíztagú delegációja egy Victor Ponta miniszterelnöknek címzett petíciót nyújt át a prefektusnak, amelyben állást foglalnak a régióatszervezés ellen. Ezek szerint a Székelyföld fel nem osztható egységes régió, a székely népnek pedig mindig volt önrendelkezése. Románia nemzetközi egyezmény aláírásával vállalt kötelezettséget, mely szerint bármilyen adminisztratív változtatás előtt az illető régió véleményét kikérik.

Forrás: <http://kronika.ro/index.php?action=open&res=71941>
<http://www.erdely.ma>

Felvidék

A Fico-beszéd utóélete

Továbbra sem nyugszanak a kedélyek a Robert Fico által február 26-án elmondott, a kisebbségeket sértő beszéd körül.

A szlovák kormányfő megnyilvánulása komoly vitákat eredményezett (lásd: Nemzetpolitikai Tükör II. évfolyam 4. szám), amelyek azóta sem hagytak alább. A beszédet többek között a Magyar Közösség Pártja (MKP), a Most-Híd, Joseph Daul, az Európai Néppárt frakcióvezetője, Hannes Swoboda, az Európai Szocialisták frakcióvezetője, felvidéki magyar és szlovák európai parlamenti képviselők, vagy éppen a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala is kemény hangon kritizálták.

A miniszterelnök a heves reakciók hatására igyekezett árnyalni a Matica slovenská alapításának 150. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen tett kijelentéseit, azonban az elégedetlenséget nem sikerült mérsékelnie. Február 28-án Dunaszerdahelyen tüntetők fogadták volna a nőnap rendezvényre érkező kormányfőt, aki így inkább – elkerülve az esetleges összeütközést – a hátsó ajtón keresztül közelítette meg a helyszínt. Március 4-én az Új Szónak adott interjúban tisztázni kívánta a helyzetet, elmondta,

hogy szerinte félreértésről van szó, nem a kisebbségeket támadta, nem általánosságban beszélt, csupán egy konkrét esetet említett a Matica slovenská rendezvényén, ám több részletet nem kívánt erről elárulni. Sajnálatait is pusztán a félreértés miatt fejezte ki, bocsánatot nem kért azoktól, akik felháborodtak az őket ért támadás miatt.

Ez az álláspont azonban nem vette elejét a további kritikáknak. Martonyi János magyar külügyminiszter is felvetette a kérdést a szlovák kollégájával, Miroslav Lajčákkal folytatott megbeszélés során, diplomatikusan úgy fogalmazva, Robert Fico kijelentése „nem volt eurokonform”, amire Lajčák úgy reagált, „nem mindig a szavakra kell figyelni, hanem inkább arra, ami ténylegesen történik”. A beszédet elítélő nyilatkozatokhoz csatlakozott a CSEMADOK Országos Elnöksége és például a Smer-SD európai parlamenti képviselője, Monika Flašíková-Beňová is. A szlovák képviselő elmondása szerint soha nem használna olyan szavakat, mint Robert Fico. Kijelentette, „a kisebbségeket tiszteletben kell tartani”, hiszen a többség és a kisebbség kapcsolata mutatja meg egy társadalom állapotát. Az EP szocialista frakciójának vezetője, az osztrák Hannes Swoboda által megfogalmazott kritikák már a kormányzat számára is figyelmeztetést jelentenek. A többek között a Smert is soraiban tudó frakció vezetője ígéretet tett arra, hogy az esetről beszélni fog a szlovák kormányfővel.

A miniszterelnöknek ugyanakkor nem csak azokkal a kritikákkal kell szembenéznie, amelyek szerint túlságosan szélsőséges kijelentésekre ragadtatta magát. A Szlovák Nemzeti Párt (SNS) ugyanis közleményben szólította fel Robert Ficot a kisebbségi status quo elvének elvetésére, és a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatáról, valamint az államnyelvről szóló törvény „eredeti formába” való visszaállítására, amelyet szerintük még a Radičová-kormány „deformált”. Álláspontjuk szerint a kormányfő ezzel bizonyíthatná hazaszeretetét.

Diszkrimináció a közoktatásban

Óry Péter, a Magyar Közösség Pártja (MKP) közigazgatási alelnöke közleményben reagált arra a levélre, amit a szlovák oktatási minisztérium küldött a Szlovákiai Városok és Falvak Társulásához az államnyelven folyó oktatás biztosítása érdekében.

Az üzenet jelentősége abban áll, hogy a minisztérium azokon a vegyes lakosságú területeken is megkövetelné az államnyelven történő oktatást, ahol csak minimális létszám igényelné ezt. Óry Péter kifejtette, e tény az MKP az önkormányzati rendszerre nehezedő megalapozatlan és indokolatlan nyomásnak, a legitim módon megválasztott önkormányzati képviselők önrendelkezése megkérdőjelezésének és a helyi önkormányzatok életébe, mint a demokrácia alappillérebe való beavatkozásnak tartja. A felvidéki magyar politikus szerint e törekvés a községek bevételeinek és az iskolák finanszírozásának csökkentésével élesen szemben áll. Tarthatatlan állapotnak tekinti, hogy a kormányzat egyrésztől be akar zárni számos, szerintük alacsony létszámmal működő oktatási intézményt – ami a felvidéki magyarság helyzetét kedvezőtlenül befolyásolná –, ugyanakkor ezzel párhuzamosan ilyen, akár 2-3 fővel működő osztályok létrehozásán fáradozik.

Óry Péter szerint a minisztérium levele is bizonyítja, Robert Fico február 26-i szavai nem véletlenül hangzottak el, tudatos politika a kormány részéről a kisebbségi csoportok nehéz helyzetbe sodrása és a szlovákok előnyben részesítése a többi nemzetiség kárára, ami Szlovákia valós problémáiról is eltereli a figyelmet.

Forrás: www.felvidek.ma

Beiskolázási körkép

Idén február 15-e volt a felvidéki alapiskolákba való beiratkozás határideje. A magyar iskolába íratott 3559 kisbelső a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének felmérése alapján nem jelent csökkenést az elmúlt négy évvel összehasonlítva.

A járasonkénti bontásban elkészített statisztika megmutatja, hogy a 2009/2010-es tanév óta évről-évre miként alakult a magyar iskolák elsőseinek létszáma, mit mutat a megelőző négy év átlaga és ettől az átlagtól mennyiben tér el a következő tanévre beiratott diákok száma.¹

Járás	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Átlag	2013/14	Eltérés
Dunaszerdahely	759	768	768	748	764,20	778	13,80
Galánta	215	223	206	225	217,25	201	-16,25
Komárom	618	564	581	596	592,40	603	10,60
Léva	174	169	161	157	164,40	161	-3,40
Érsekújvár	359	314	304	281	314,50	309	-5,50
Losonc	181	195	193	181	186,60	183	-3,60
Rimaszombat	478	459	465	486	472,00	445	-27,00
Tóketerebes	205	171	182	203	190,25	180	-10,25
Egyéb	672	689	699	687	686,75	699	12,25
Összes	3661	3552	3559	3564	3584	3559	-25,00

Látható, hogy összességében 1%-os csökkenés sem történt a négyéves átlaghoz képest, viszont több területen is kedvező tendenciák érvényesülnek. A magyar népesség arányának fokozatos csökkenése egyelőre nem tükröződik az elsősök létszámának alakulásában. A tömbmagyarság által lakott területek beiratkozási számai növekedtek, így például a dunaszerdahelyi, vagy a komáromi járásban pozitív folyamatok érzékelhetőek. Ez azt mutatja, hogy a szülők bíznak a magyar iskolák és a

¹ A táblázatban a legalább 150 főnyi magyar iskolába íratott elsőssel bíró járások külön-külön, az ennél alacsonyabb létszámot elérő járások pedig összevonva, az egyéb kategóriában szerepelnek.

magyar pedagógusok munkájában, ami a gyermekek magyar identitása megőrzésének, a hagyományok és a kultúra ápolásának elengedhetetlen feltétele. Ugyanakkor visszaesést mutat a galántai, a rimaszombati és a tóketerebesi járás, aminek több oka lehet. Galánta és környéke a nyelvhatáron fekszik, a települések nagy része vegyes lakosságú és növekszik a beköltözés. A másik két járásban pedig a magas munkanélküliség befolyásolja a gyermekvállalási hajlandóságot is.

Az egyes iskolákat tekintve komolyabb változások tapasztalhatóak. A falusi kisiskolák egyre nagyobb teret veszítenek, elnéptelenednek, mert a szülők inkább a városi, távolabb, de biztosabb helyzetben lévő intézményeket részesítik előnyben, így még nehezebb körülmények közé sodorva a helyi iskolákat.

Összességében azonban kedvező helyzetet jelent az elsősök számának alakulása, ami lényegében nem csökkent, szemben az összmagyarság létszámának drasztikus zuhanásával. Ez többek között köszönhető az elmúlt évek anyaországi támogatáspolitikájának, valamint a határon túli magyar civil- és politikai szervezetek határozottabb fellépésének, a magyar oktatás fontosságát hangsúlyozó számos kampánynak. Viszont mindez hosszútávon mit sem érne a színvonalas oktatói-nevelői munka, a jól képzett pedagógusok és a tanulásra alkalmas környezet nélkül. Ezek biztosítása a határon túli magyar oktatással foglalkozó minden szereplő legfontosabb feladata.

Délvidék

Emlékhelyet alakítanak ki a vajdasági Csúrogon

A szerb-magyar megbékélés jegyében emlékhelyet állítanak az 1942. januári újvidéki razzia szerb áldozatainak és az 1944/45-ös partizánmegtorlások magyar áldozatainak is.

Nikowitz Oszkár Magyarország belgrádi nagykövete 2013. február 28-án írta alá az erről szóló megállapodást, mely szerint a szerb áldozatok emlékhelyét a magyar állam költségén alakítják ki, míg a magyar áldozatokat a szerb állam finanszírozza. A látogatáson és az emlékeztető aláírásán szerb részről a köztársasági elnök tanácsadója vett részt, aki a szervezési feladatokat látja el. Jelen volt *Pásztor István*, a vajdasági parlament elnöke és a Racija 42 (Razzia 1942) elnevezésű emléktársaság képviselői is.

A tervek szerint tavasszal több közös magyar-szerb megbékélési eseményt is rendeznek, amelyeknek csúcspontja a magyar és a szerb államfő közös főhajtása az áldozatok emléke előtt.

(Az 1944/45-ös délvidéki vérengzésekről bővebben hírlevelünk I. évf. 29. számában olvashat.)

Szerbia és Magyarország korábbi államfői közreműködésének köszönhetően 2010 novembere óta munkálkodik a Magyar-Szerb Történész Vegyes Bizottság, azzal a céllal, hogy a két nemzet viszonyát az 1941 és 1948 közötti időszakban és a délvidéki magyarság ellen elkövetett vérengzéseket feltárja, és tudományos módszerrel dokumentálja.

Srdan Cvetković történész, a tömegsírok feltárásával foglalkozó bizottság titkára, a belgrádi Újkortörténeti Intézet főmunkatársa a Népszabadságnak adott [interjú](#) során elmondta, hogy hosszú évek kutatómunkája során nem a számokat és az etnikai arányokat tartja a legfontosabbnak, hanem a történelmi felelősség megállapítását. Elmondása szerint eddig több tízezer sírhelyet azonosítottak. Véleménye szerint át kell adni minden szükséges információt a helyi közösségeknek, s ők döntsenek a tömegsírok feltárásáról, amely természetesen pénz-, logisztikai- és a bíróságok döntésének kérdése is. Lehetőség szerint egy sír sem maradjon jelöletlen.

A szerb történész a történelmi tények és az igazság tisztázását a megbékélés szükséges feltételeként látja. „Az, hogy megkülönböztetés nélkül tisztelettel adózunk 1942 és 1944 ártatlan áldozatainak, azt jelenti, hogy Magyarország és Szerbia kétoldalú kapcsolatai a humanizmus és a civilizáció normái alapján állnak. Nem tagadjuk és eltitkoljuk a bűnöket, hanem szembenézünk velük, elítéljük ezeket a cselekményeket, függetlenül attól, hogy a fasizmus vagy a kommunizmus nevében követték-e el őket. A demokratikus Magyarország és a demokratikus Szerbia nem szenvedhet a kommunista és a fasiszta rezsimek miatt, hanem elítélve azokat, jobb jövőt építhet az új nemzedéknek” – nyilatkozta.

Egeresi Sándort választották a vajdasági Nemzeti Közösségek Tanácsa elnökévé

Március 6-án tartották a Vajdasági Autonóm Tartomány Képviselőházának keretében működő Nemzeti Közösségek Tanácsának alakuló ülését, amelyen *Egeresi Sándort*, a Vajdasági Magyar Szövetség politikusát, a tartomány Képviselőházának volt elnökét választották a testület elnökévé.

Egeresi Sándor beszédében hangsúlyozta, hogy tisztességgel és becsülettel kívánja végezni új munkáját. Úgy vélte, hogy a testület munkája rendkívül fontos, mindenekelőtt a nemzeti közösségek jogainak tiszteletben tartása, az általános emberi és kisebbségi jogok megőrzése és fejlesztése szempontjából.

A 30 tagú Tanács tagjait a tartományi képviselők közül választják meg oly módon, hogy a tagok fele szerb nemzetiségű, a másik fele pedig a tartományban élő kisebbségekhez tartozik. A tartomány Képviselőházának kötelezően ki kell kérnie a testület véleményét olyan kérdések eldöntése esetén, amelyek érintik a kisebbségeket, kiváltképpen a kisebbségi kultúrát, az oktatást, a tömegtájékoztatást, illetve a nyelv és az írás hivatalos használatát. A tanács döntéseit többségi szavazással hozza meg: a szavazás akkor érvényes, ha arra a szerb képviselőknek több mint fele, illetve a nemzetiségek képviselőinek ugyancsak több mint fele adta voksát.

Forrás: <http://www.vajma.info>

MRM kongresszus: újra László Bálintot választották a párt elnökévé

A délvidéki Magyar Remény Mozgalom (MRM) 2013. március 3-án megtartotta első tisztújító kongresszusát Szabadkán, ahol – a várakozásoknak megfelelően – újraválasztották a nemzeti radikális párt

alapítóját és eddigi elnökét. *László Bálint*ot 143-ból 140 küldött erősítette meg tisztségében. A kongresszuson megválasztották a héttagú elnökséget és a húsz főből álló tanácsot is. A jelöléseknél az egyik fő szempont az volt, hogy lehetőleg minél több helyről legyenek tanácsstagok, így Nyugat-Bácskától Dél-Bánságig még a szórvány magyar régiók is képviseltetik magukat a vezetőségben.

A régi-új elnök kijelentette, hogy pártja a területi autonómiáért harcol, amelyhez várják a többi vajdasági magyar párt és szervezet támogatását. A közgyűlésen megválasztották az MRM húsztagú tanácsát és héttagú elnökségét is. A Magyar Remény Mozgalom hároméves fennállása óta a vajdasági magyarság második politikai erejévé lépett elő – hangzott el a közgyűlésén. *László Bálint* beszédében kiemelte: „az, hogy újra megválasztottak elnöknek, annak a bizonyítéka, hogy a megkezdett munkát folytatnunk kell.”

A kongresszuson értékelték az eddigi munkát, és kijelölték azokat a prioritásokat, amelyek meghatározzák az MRM politikáját, kiemelve a területi autonómia, a munkatörvény, a polgárőrség kérdéseit.

A kongresszuson részt vett a Jobbik 4 fős küldöttsége is. *Szávay István*, a párt nemzetpolitikai kabinetjének vezetője beszédében kiemelte, a délvidéki közösséget hasonló a csapások sújtják – munkanélküliség, elvándorlás, magyar iskolától, egyháztól való elfordulás –, egyre kevesebben látják, hogy van magyar megmaradás a Délvidéken. Az elmúlt 22 év délvidéki politikai elitjének felelőssége, hogy a választásokon a vajdasági magyarság alig fele szavaz magyar pártokra. Az MRM területi autonómia-küzdelmét is pártja támogatásáról biztosította.

Megalakult a Jobbik délvidéki csoportja

Felvidék, Kárpátalja és Erdély után március 2-án Szabadkán megalakult a Jobbik délvidéki csoportja. A szervezési feladatokkal a párt *Győri Endre* zentai születésű tanárt bízta meg, olvasható a párt [közleményében](#).

A párt hangsúlyozta: ez azonban nem jelenti azt, hogy új politikai párt jön létre a Vajdaságban. A csoportnak az lesz a feladata, hogy a pártot népszerűsítse a Délvidéken, illetve hogy a helyi történésekről közvetlen információkkal szolgáljon a magyarországi pártnak.

A párt két képviselője: *Gaudi-Nagy Tamás* és *Baráth Zsolt* ezt megelőzően, március 1-jén az elmúlt időszakban felerősödő magyarellenés atrocitások kapcsán lakossági fórumot tartott Temerinben.

Gaudi-Nagy Tamás az MTI-nek nyilatkozva kijelentette: „Szerbián számon kell kérni emberi és kisebbségi jogi kötelezettségeit. El kell érni, hogy ne csak tudomásul vegye passzívan a nemzetiségek közötti incidenseket, hanem aktívan lépjen fel ellenük az európai uniós tagságra pályázó ország.” Elmondása szerint e tényfeltáró út tapasztalatait meg fogják osztani az Európai Unió bővítési biztosával, valamint az Európa Tanács emberi jogi biztosával is.

„Európa riadó, ne légy cinkostárs!” – petíció a délvidéki jogsértések ügyében

Kárpát-medencei magyar fiatalokat tömörítő szervezetek támogatásával a Fidelitas 2013. március 6-án [petíciót adott át](#) az Amnesty International munkatársának. A tiltakozásra az utóbbi időben megszorodott, a szerbiai magyarokat érintő etnikai alapú, diszkriminatív jogsértések adtak okot.

A tüntetésen részt vett *Gulyás Gergely* Fideszes képviselő is, aki beszédében így fogalmazott: egy demokratikus jogállam minősége nem választható külön az ott élő nemzetiségek helyzetétől és jogaik érvényesítésétől. Gulyás Gergely kifejtette: ahogy a magyar alaptörvény is kimondja: a nemzetiségek államalkotó tényezők mindenhol, nemcsak Magyarországon, hanem azokban az országokban is, amelyek soknemzetiségüként, önmagukat alkotmányos szinten is nemzetállamként azonosítják. Az alaptörvény vonatkozó passzusát idézve hangsúlyozta: „Magyarország ezt nem csak szavakban gondolja így”.

Ágh Péter, a Fidelitas elnöke az eseményen azt hangsúlyozta: amikor embereket megvernek azért, mert anyanyelvükön szólalnak meg, fel kell emelni szavunkat.

Forrás és további információ:

http://www.fidelitas.hu/cikk/europa_riado_ne_legy_cinkostars_demonstracio_az_amnesty_international_budapesti_szekhazanal

Kárpátalja

Időközi választás Kárpátalján

Március 3-án tartották a kárpátaljai időközi választást, amelynek során eldőlt, kik kerülhetnek a megüresedett önkormányzati képviselői helyekre.

A megyei tanácsi választás többé-kevésbé a várt eredményt hozta. Dominált a kormányzó Régiók Pártja (PR), illetve a térségben erősnek számító Egységes Centrum (JeC). E két párton kívül csupán a Klicsko-párt (UDAR, vagyis Ütés) jelöltje, Bodnár József tudott beleszólni a „nagyok” versenyébe, ám sikert ez sem eredményezett, hiszen ő is csak megszorítani tudta az Ungvári járásban a PR jelöltjét, Olekszandr Antalt. A parlamenti képviselővé választott Viktor és Pavlo Baloga mandátumait azonban sikerült megtartania a Baloga-családnak. A Legfelsőbb Tanácsba átülők helyét Viktor Baloga fia, Andrij (Munkács), valamint felesége Okszana (Ilosvai járás) került, bár ezúttal sem egyértelmű, hogy mennyire volt „tisztá” a szavazatokért zajló versengés. A PR jelöltjei a Bodnár Józsefet megelőző kormánypárti képviselőkön kívül még két helyen, a Munkácsi és a Nagyszőlősi járásban, így alakult ki az időközi választások 3-2-es mandátumaránya a hatalompárt javára.

Érdemi változás tehát nem történt a Kárpátaljai Megyei Tanácsban, egyedül egyik politikai erőnek sincs meg a szükséges többsége, tehát továbbra is kompromisszumos megoldásokat kell találniuk a feleknek.

Nyugati magyarság

Világszerte szolidaritási akciók a Székely Szabadság Napján

Európa és Amerika megannyi nagyvárosában tartanak demonstrációkat a román külképvisletek előtt vasárnap, a Székely Szabadság Napjának elnevezett marosvásárhelyi autonómiatüntetéssel párhuzamosan – közölte *Izsák Balázs*, a Székely Nemzeti Tanács elnöke.

Magyarországon Budapesten, Szolnokon, Keszthelyen és Sárospatakon, Európában Londonban, Bécsben, Helsinkiben, Hágában, Münchenben, Stockholmban és Zürichben, Amerikában pedig New Yorkban, Washingtonban és Los Angelesben, valamint Torontóban és Ottawában szerveznek szolidaritási tüntetéseket helyi csoportok a Székely Szabadság Napján, elsősorban a román külképvisletek előtt.

A HÉT TÉMÁJA

Martonyi János bukaresti látogatása

Március 4-én és 5-én kétnapos hivatalos látogatást tett Romániában a magyar külügyminiszter. Partnere *Titus Corlăţean* mellett fogadta őt a román szenátus és a képviselőház elnöke, valamint Victor Ponta miniszterelnök is.

A látogatásnak az is aktualitást adott, hogy a magyar-román stratégiai partnerségről szóló megállapodást tíz éve írta alá az akkori két miniszterelnök. Az ezzel kapcsolatban rendezett konferencián is részt vett a magyar külügyminiszter.

A kapcsolatokat ugyanakkor tucatnyi olyan ügy terheli, amely valószínűleg ki sem alakult volna a korábbi, Băsescuhoz hű román kormányzat alatt.

A két ország viszonyát nagyon feszültnek jellemezte Németh Zsolt külügyi államtitkár keddi parlamenti felszólalásában. A néppárti irányultságú PDL és az RMDSZ kormánya 2012-es bukása után a választásokon elsöprő többséget szerzett nacionalista szociáldemokrata-nemzeti liberális koalíció retorikája és tettei néhol a 90-es évek Iliescu-korszakának hangulatát idézik, ugyanakkor az újabb technokrata politikusi nemzedék gazdasági és európai kényszerek miatt többszölamú Magyarország- és magyarságpolitikát folytat.

Victor Ponta miniszterelnök hol európai pártpolitika húrokon játszva kritizálja a magyar kormányt, hol Románia ellenségének nevezi a magyar miniszterelnököt és a Fideszt, ami fordított esetben legalábbis elképzelhetetlen lenne. Román kormánytényezők rendszeresen magasztalják saját kisebbségpolitikájukat és kritizálják a magyart, miközben állandósult a magyar közösség diszkonfort-érzete, és esetenként megfélemlítése különféle eljárások keretében.

A tárgyalásokat megelőző nyilatkozatok

Corlăţean külügyminiszter Martonyi János érkezése előtt már elmondta, hogy a magyar-román kapcsolatok vitás kérdéseit diplomáciai keretek közé kell terelni, mert a sajtón keresztül való üzengetés és a tüntetések nem oldanak meg semmit. Az etnikai autonómia gondolata ellentétes a román alkotmánnyal, és Bukarest számára az okozott „nehézséget”, hogy egy ilyen elképzelést „külső megnyilatkozásokkal” támogattak.

„Más megnyilvánulások, a sajtó által felkapott és reakciókat provokáló nyilatkozatok, vagy az utcai megmozdulások olyan szereplőkkel, akik szükségét érzik, hogy olajat öntsenek a tűzre, nem oldja meg a problémákat. Ám Románia hozzáállása európai, demokratikus, és remélem, hogy a magyar külügyminiszterrel való megbeszélésünk nyomán újra egy hasonló szellemű, nyitott partnerre találunk”.

Martonyi János a Heti Válasznak még a bukaresti látogatás előtt adott interjújában elárulta: „a helyzet nem javult”, és bekövetkezhet egy olyan pont, amikor Magyarország nem tudja tovább fenntartani a partnerségi viszonyt. A székely zászló „kitűzése a magyar Országgyűlésre Romániában is vegyes reakciókat váltott ki, olyan kijelentés is elhangzott, hogy nekik mindegy, Magyarországon kik és hova tűzik ki, számukra az a lényeg, hogy Romániában betartsák a törvényeket” - mondta. Arra a kérdésre, hogy van-e

törvényi alapja annak, hogy Románia tiltja e jelképek használatát, a külügyminiszter úgy válaszolt: „Nem egyértelmű, a létező törvényt román bíróságok fogják értelmezni.”

Partnerével folytatott tárgyalás után Martonyi János elmondta: Magyarország és Románia kormánya is úgy érzi, hogy a kisebbségi kérdés nem belügy. Magyarország sosem vitatta el egyetlen országnak a jogát sem, hogy a Magyarországon élő kisebbségek ügyében szót emeljen és kifejezte reményét, hogy ezt a jogot a magyar kormánytól sem akarja senki sem elvitatni.”

„Nem tettem ki ide a hátam mögé a székely zászlót, de ha valaki el akarja helyezni, nincs ellenvetésem. Ha Magyarországra akarnak jönni, és bármilyen szimbólumot használni szeretnének, akkor ezt megtehetik. A gyulai vagy méhkeréki középületeken ott lobog a román nemzeti zászló. Nekünk semmi problémánk nincs ezzel, mert ez egy európai egységet közvetítő üzenet. Tehát ha valaki el akar helyezni ide egy székely zászlót, akkor tegye meg”.

Reményét fejezte ki, hogy a székely zászló kapcsán felerősödött retorika véget ér. Magyarország ezt nem is „vizsgálta”, hiszen például a magyar kormányfő meg sem szólalt ebben a kérdésben.

Martonyi János leszögezte: Budapest segíti a romániai magyar közösséget, támogatja a romániai magyarság igényeit, legyen szó nyelvhasználatról, közösségi jelképek használatáról vagy közigazgatási reformról.

Arra kérte Titus Corlăţean külügyminisztert, hogy vigyázzanak a szóhasználatra, „legyenek óvatosabbak a politikai nyelvezetüket illetően”, hogy ne teremtsenek olyan légkört Romániában, amely a veszélyeztetettség érzését kelti a romániai magyarokban.

A román vendéglátó úgy értékelte a megbeszélést, hogy megvalósult a román-magyar megbékélés. Jelképes üzenete volt akkor annak, amikor Magyarország minisztereelnöke először vett részt Budapesten Románia nemzeti ünnepén (!). Románia elsőként Magyarországgal tartott együttes kormányülést.

A román külügyminisztérium közleménye szerint emlékeztették a magyar felet a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek védelmét szabályozó nemzetközi jogi keretre. Ugyanakkor a magyar félnek megerősítették – írásban is – a nemzeti jelképek nyilvános használatára vonatkozó romániai jogi keretet. A román diplomácia vezetője átadott magyar kollégájának egy Aide memoire-t, melyben kiemelték a magyarországi román kisebbség konkrét problémáit (a román kisebbség magyar Parlamentben való képviselése; az anyanyelvi oktatás biztosítása; a Román Ortodox Egyház támogatása).

A magyar külügyminisztert szintén fogadó *Valeriu Zgonea* a képviselőház elnöke rámutatott: inkább foglalkoztatja a magyarországi kisebbség helyzete, mint a romániai magyaroké, szem előtt tartva, hogy a romániai kisebbségvédelmi modellt nemzetközi szinten is elismerik: „Nekünk Európában sikeresnek mondott modellünk van, senki másnak nincs ilyen,

és ajánlottam neki, hogy talán le kellene másolniuk (!) ezt a modellt, mely jó a Balkánnak, és dicséri az egész nemzetközi sajtó. Nekünk is van elég erős kisebbségünk, melynek nincs képviselője, és nem rendelkezik ugyanolyan erővel, mint a romániai magyar kisebbség, amikor a források elosztásáról, a kulturális identitás megőrzéséről, az iskolákban az anyanyelvhez való hozzáférésekről van szó”.

A román miniszterelnökkel folytatott szűkkörű megbeszélés után Martonyi János elmondta, hogy „azt hiszem, *Victor Ponta* maga is látja azt, hogy talán az utóbbi időben nem minden kijelentés hangzott el a legnagyobb megfontoltsággal. Ezt most már mindannyian látjuk, mindannyian tudjuk, csillapítani kell a kedélyeket”. Hozzátette: azt kérte tárgyalópartnereitől, próbálják nagyobb megértéssel, és toleranciával kezelni a kisebbségi jelképhasználat ügyét.

Árnyalja a képet, hogy *Victor Ponta* szombaton a Magyar Szocialista Párt és Mesterházy Attila országértékelőjén is felszólal. A román kormányfő erről egy interjú során úgy fogalmazott: „Partnernek tekintem az erdélyi magyarok által megválasztott Romániai Magyar Demokrata Szövetséget. És nem csupán politikai viszony, hanem személyes barátság köt Mesterházy Attilához (Martonyi János természetesen tartotta a tárgyalásokon azt, hogy *Victor Ponta* megjelenik egy pártrendezvényen).

Találkozó két erdélyi magyar párt vezetőjével

Az RMDSZ székházában tartott megbeszélést követően *Kelemen Hunor* elmondta: tájékoztatta a magyar külügyminisztert arról, hogy a következő időszakban milyen kihívásokkal kell szembenéznie a romániai magyarságnak, amelyek meghatározzák hosszú távon a sorsát. Az RMDSZ elnöke elsősorban a romániai közigazgatási régiók tervezett kialakítását, az alkotmánymódosítást, valamint az új restitúciós törvény kidolgozását nevezte meg.

A régiók újrarájzolása ügyében pedig *Kelemen Hunor* úgy vélte, fennáll annak a veszélye, hogy a romániai magyarságnak az önkormányzati döntéshozatalban való részvétele csökken. Leszögezte: az RMDSZ nem fogadhat el semmilyen visszalépést az anyanyelvhasználat és a közösségi jelképek használata tekintetében sem. Mint mondta, ehhez szükség van Magyarország támogatására, illetve arra, hogy az RMDSZ partnereket találjon a román politikában.

Martonyi János válaszképpen leszögezte, Budapestnek az a dolga, hogy segítse a romániai magyar közösséget, ami azt jelenti, hogy Magyarország támogatja a romániai magyarság különböző várakozásait és igényeit, legyen szó nyelvhasználatról, közösségi jelképek használatáról vagy közigazgatási reformról.

Martonyi János az EMNP vezetőivel is találkozott. *Toró T. Tibor* pártelnök és *Papp Előd* alelnök megköszönték a külügyminiszternek a támogatását, valamint *Németh Zsolt* külügyi államtitkár és *Füzes Oszkár* nagykövet kiállását az erdélyi magyar közösség autonómiája mellett, továbbá a támogatást a székelyzászló-ügyben.

A tárgyalásokat jól jellemzi egy értékelés a romániai magyar sajtóból „Martonyi János bukaresti útja csak azért nem teljes siker, mert a diplomáciai kapcsolatokban az is fontos, hogy a beszélgetőtárs értsen a szóból. Titus Corlăţean nem értett vagy csak úgy tett, mint aki nem ért. Azt mondta: „Románia nem akarja elvitatni egyetlen nemzeti kisebbségétől sem jelképei használatának jogát, csupán a törvények betartását kérjük”. (www.maszol.ro)

KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE*2013. március 8 – március 22.**Március 9. 18:00***Szentmise Esterházy János emlékére***Helyszín:* Budavári Nagybaldogasszony templom

*Március 10. 10:00***Koszorúzási ünnepség az Esterházy-emléktáblánál***Helyszín:* Budapest, V. Szép u. 3.

*Március 10. 11:00***Esterházy János Emlékünnepség***Helyszín:* ELTE Díszterem, Budapest, VIII. Múzeum krt. 4/a

Az ünnepséget állófogadás követi

*Március 11. 16.00.***Emléktábla és terem avatása Esterházy János tiszteletére***Helyszín:* Országház fsz. 1.

*Március 12. 14:00***A kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet kutatási programjainak bemutatója** – az MTA TK Kisebbségkutató intézet soron következő Műhelyszemináriumuma*Helyszín:* MTA TK Kisebbségkutató Intézet (1014 Budapest, Országház utca 30. III. emelet)A részletes programról [itt](#) olvashat.

*Március 15. 12:30***Elődeink hagyatéka** – a Városi Múzeum állandó néprajzi kiállításának megnyitója*Helyszín:* Zenta, Városi Múzeum

Az 1948/49-es forradalom és szabadságharc 165. évfordulója alkalmából Kárpát-medence-szerte rendezett ünnepi programokról a következő, március 14-én megjelenő számunkban olvashat.